

TER BESLISSING

Datum

15 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/351534

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Beslistermijn

21 december 2023

Bijlage(n)

4

Aan Staatssecretaris

nota

Beslisnota Kamerbrief voortgang versterking VTH-stelsel
december 2023

Aanleiding

Zoals gebruikelijk informeert u twee keer per jaar de Tweede Kamer over de voortgang van de versterking het VTH-stelsel. Met de voorliggende conceptbrief ([bijlage 1](#)) geeft u mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) deze update en komt u een aantal toezeggingen na.

Geadviseerd besluit

Ik adviseer u om akkoord te gaan met de conceptbrief. Parallel ligt de brief ook voor bij de minister van Justitie en Veiligheid. Na haar akkoord en na een positief besluit over de voortgangsrapportage van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) door het bestuurlijk overleg IBP VTH op 11 december a.s. verzoek ik u de brief en bijlagen aan de Tweede Kamer te sturen.

Met RONDZENDMAP-2023/15419 wordt u een brief aan de omgevingsdiensten voorgelegd over uw beoordeling van de zelftoets van de omgevingsdiensten aan de robuustheidscriteria. Het is belangrijk dat deze brief aan de omgevingsdiensten eerder of gelijktijdig met de conceptbrief aan de Tweede Kamer wordt verstuurd.

Kernpunten

IBP VTH

Op uw verzoek, tijdens de staf dgmi van 17 november, is in deze paragraaf een korte introductie over het IBP VTH voor nieuwe Kamerleden en een slotwoord met de suggestie voor een technische briefing of hoorzitting aan het eind van de brief opgenomen.

Tussentijdse review

In de conceptbrief staat een passage opgenomen over de door u op 11 oktober jl. verzochte tussentijdse review door de heer Van Aartsen en mevrouw Sorgdrager. Hierin is de onderzoeksvraag opgenomen en zegt u toe de bevindingen van de tussentijdse review met de Tweede Kamer te delen. Het is de verwachting dat de tussentijdse review begin volgend jaar gereed is.

Robuuste omgevingsdiensten

De passage over de robuustheidscriteria geeft een beeld over de zelftoets door omgevingsdiensten aan de 6 in juni jl. bestuurlijk vastgestelde kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) en uw beoordeling hiervan. U benoemt dat u van mening bent dat geen omgevingsdienst marginaal voldoet aan de kwaliteitscriteria. Dit heeft te

maken met het ontbreken van voldoende onderbouwing van de gegeven antwoorden dan wel het volledig ontbreken van antwoorden. Verder geeft u aan dat de omgevingsdiensten tot 1 april 2024 de tijd hebben om een plan van aanpak in te dienen hoe zij gaan voldoen. Ook geeft u aan dat u een brief aan de omgevingsdiensten hebt gezonden met de oproep om te fuseren om het werkgebied te vergroten.

Motie Hagen-Sneller

De aangenomen motie Hagen-Sneller¹ verzoekt tot een gedeeld informatiesysteem. Op dit moment is er geen gedeeld informatiesysteem: alle omgevingsdiensten hebben de informatievoorziening zelf geregeld en kunnen de informatie ook niet uitwisselen. Eerder heeft u toegezegd om een beschrijving van het informatielandschap na de zomer jl. met de Tweede Kamer te delen. Dit kunt u niet nakomen, omdat dit gekoppeld moet worden aan het toekomstbeeld van de informatiehuishouding met oplossingen. Het toekomstbeeld is een gedragen omschrijving van waar de informatievoorziening in het VTH-stelsel aan moet voldoen. Dit toekomstbeeld wordt het eerste kwartaal van 2024 afgerond. Daarom schetst u in de conceptbrief de inhoud van het landschap en zegt u toe het toekomstbeeld te delen.

Ontwikkelingen binnen het IBP VTH

Deze passage gaat over de verrichte activiteiten binnen het IBP VTH. Hier staan de actualisatie van de landelijke leidraad 'Termijnen en sancties' en de visitaties genoemd. De voortgangsrapportage IBP VTH (bijlage 2) wordt bijgevoegd na vaststelling in het bestuurlijk overleg IBP VTH op 11 december a.s.

Verlenging specifieke uitkering (SPUK)

Voor de SPUK IBP VTH heeft u onlangs de regeling verlengd tot 31 december 2024². Het bleek dat de beschikte middelen nog onvoldoende door de omgevingsdiensten waren besteed. Met de verlenging van de looptijd hoopt u dat de beschikte middelen volledig worden besteed.

Reclasseringsrol bedrijven

In Kamervragen van de leden Hagen en Sneller³ werd u bevraagd over een verplichte reclassering voor bedrijven. Reclassering wordt in Nederland toegepast voor individuen die in aanraking zijn gekomen met het strafrecht om recidive te voorkomen. De huidige aanpak leent zich niet voor toepassing op bedrijven vanwege het ontbreken van kennis op (complexe) milieuregelgeving. Daarnaast zijn de organisaties gericht op natuurlijke personen en niet bedrijven. Wel zijn er mogelijkheden voor bewindvoering of begeleiding van bedrijven. De beslissing om dit uit te werken laten de minister van JenV en u aan een nieuw kabinet.

Veelplegersaanpak

BRZO+ heeft de afgelopen jaren meerdere methoden ontwikkeld om veelplegers (zorgbedrijven) aan te pakken. Daarnaast gaf de Algemene Rekenkamer aan dat een goede veelplegersaanpak een goede informatiehuishouding en -voorziening vereist. Pijler 3 van het IBP VTH (informatievoorziening) werkt hieraan.

Datum

1 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/351534

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

¹ Kamerstukken, 2021-2022, 35925 XII, nr. 31

² Staatscourant, 13 november 2023, nr. 30192

³ Kamerstukken 2022-2023, nr. 2510

Thematisch ILT-onderzoek VTH: casus asbestverwijdering

Dit is de uitgebreide beleidsreactie op het thematische onderzoek van de ILT (bijlage 3). Per conclusie van de ILT geeft u een reactie. De algemene toon is dat de ILT veel positieve punten benoemt. De conclusies geven aanleiding om hierop te acteren.

Conclusie 1: risico's aan wijze financiering

U herkent dit beeld: dit werd ook door de commissie Van Aartsen geconcludeerd. Binnen het IBP VTH wordt in pijler 1 gewerkt aan de financieringssystematiek. Daarnaast voert u gesprekken met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) voor afdoende financiering.

Conclusie 2: verbetering uitwisseling gegevens

Het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS) heeft als doel om de naleving van en het toezicht op asbestregelgeving te verbeteren. Tevens wordt in pijler 3 van het IBP VTH ook gewerkt aan de informatievoorziening binnen het VTH-stelsel.

Conclusie 3: ontbreken uniforme mandaten

Dit is een bekend probleem. Daarom werkt pijler 5 van het IBP VTH (onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving) aan een uniform mandaat. Helaas zal dit niet afdwingbaar zijn. U hoopt op massale toepassing door provincies en gemeenten door het Interprovinciaal Overleg (IPO) en VNG te betrekken.

Conclusie 4: strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhaving

De wet- en regelgeving is voldoende uitgerust om bestuursrechtelijk te handhaven. U bent voornemens om aan milieutoezichthouders meer bevoegdheden te geven. Notoire overtreders kunnen worden aangepakt door samenwerking met politie en bijzondere opsporingsdiensten. Pijler 2 van het IBP VTH (bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving) werkt hieraan.

Conclusie 5: asbesttaken in basistakenpakket

U herkent dit beeld: in de brief van 4 juli jl.⁴ informeerde u de Tweede Kamer dat gemeenten niet alle basistaken hebben ondergebracht bij de omgevingsdienst. Dit werd bevestigd door de zelftoets van omgevingsdiensten aan de robuustheidscriteria en het tweejaarlijks onderzoek. Het rapport van de ILT bevestigt wederom dat niet alle gemeenten aan hun wettelijke verplichting voldoen. U spreekt hierover met IPO, VNG en Omgevingsdienst NL waarbij u vooral de provincies aanspreekt op het invullen van hun rol als interbestuurlijk toezichthouder.

Conclusie 6 nieuwe regelgeving asbestverwijdering

De ILT adviseert te monitoren of de leefomgeving voldoende wordt beschermd. De regelgeving wijzigt niets aan geldende verplichting in de arboregelgeving om tijdens werkzaamheden met asbest de emissie van asbestvezels in de lucht zo laag mogelijk te houden. De knelpunten in de nieuwe regelgeving bespreekt u met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

Conclusie 7: regionale asbestcasuoverleggen

Datum

1 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/351534

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

⁴ Kamerstukken II, 2023/24, 22 343, 28 663, nr. 360

De deelname van de milieupolitie en de ILT is niet structureel geborgd in de asbestcasusoverleggen. De ILT heeft aangegeven contact met alle omgevingsdiensten te zoeken. Binnen pijler 2 van het IBP VTH (bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging) wordt geïnventariseerd welke overlegstructuren er bestaan binnen het bestuursrechtelijke- en strafrechtelijke stelsel. Samen met ketenpartners wordt gewerkt aan het inrichten van overlegstructuren.

ILT-rapport Wettelijke advisering ILT op omgevingsvergunningen grote bedrijven
Uit onderzoek van de ILT (bijlage 4) blijkt dat het naleefpercentage bij vergunningen vóór een interventie van de ILT 81% bedraagt en na interventie van de ILT 97%. Het naleefpercentage op het thema afval is een uitschieter naar beneden. De ILT bespreekt de uitkomsten van het onderzoek met de Brzo-omgevingsdiensten. U bespreekt dit met het Bestuurlijk Omgevingsberaad.

Het white paper van advocatenkantoor Knoops

Op 17 mei jl. heeft de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat u verzocht om een algemene reactie op het white paper 'Contemporary legal and political implications of PFAS pollution' van advocatenkantoor Knoops te Amsterdam. Hierbij reactie op het white paper. De analyse van advocatenkantoor Knoops laat diverse benaderingen voor de regelgeving omtrent PFAS zien en benadrukt de noodzaak om zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke oplossingen te overwegen. Hiermee biedt het boeiende perspectieven.

Krachtenveld

De vaste Kamercommissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft na de verkiezingen een nieuwe samenstelling gekregen. Enerzijds is de tekst van de conceptbrief een vervolg op eerder ingezet beleid, gedane toezeggingen en aangenomen moties. Anderzijds heeft dit zich voltrokken met de vorige samenstelling van de commissie. Daarom is er voor gekozen om de historie op een aantal punten mee te nemen en uitvoeriger te beschrijven.

Het ministerie van SZW heeft meegelezen op het ILT-rapport over de casus asbest. Het ministerie van JenV heeft meegelezen op de onderdelen van het IBP VTH, veelplegersaanpak en reclasseringsrol bedrijven.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
2	Concept Kamerbrief voortgang versterking VTH-stelsel – december 2023	De halfjaarlijkse brief waarmee u de voortgang van de versterking van het VTH-stelsel aan de Kamer schetst.
3	Voortgangsrapportage IBP VTH	Deze rapportage geeft de stand aan van de individuele projecten van het IBP VTH. Deze deelt u ieder halfjaar met de Kamer.

Datum

1 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/351534

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

4	Thematisch ILT onderzoek VTH: asbest	Dit thematische onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het IBP VTH. U geeft in uw brief een inhoudelijke beleidsreactie.
5	ILT rapport: Wettelijke advisering ILT op omgevingsvergunningen grote bedrijven	In uw brief geeft u een inhoudelijke beleidsreactie op het rapport. U stuurt het rapport mee aan de Tweede Kamer.

Datum

1 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/351534

Opgesteld doorBestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C**Aan**

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3